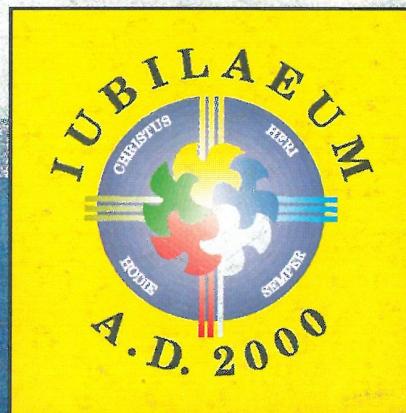

29

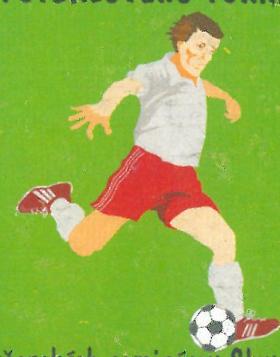
Časopis gréckokatolíckych bohoslovcov

Pramen

Číslo 3., Ročník VI., Cena 15 Sk

5. ročník
FUTBALOVÉHO TURNAJA

kňazských seminárov Slovenska
v Prešove

TURNAJ SEMINARISTOV

BYSTRÁ 1998

Milujem Ťa, Pane,
moja sila

Ž 18,2

Prázdniny s Ježišom

V letných dňoch prežívajú tisíce ľudí dovolenku aj v horách. Hľadajú pri tom osvieženie a odpočinok v kraji s čistým vzduchom a pramenistou vodou, bez hluku a smogu. Hľadajú tiež aj nové zážitky v novom prostredí. Niekedy sa však dni dovolenky premenia na dni hrôzy. Je to pri horských neštastiach, ktoré začínajú väčšinou ľahkomyselným konaním, neznalosťou nebezpečia, nedostatočným vybavením, výstrojom a podobne.

Aj kresťan je na ceste k výšinám. Dostal vo svätom krste "príslušnosť" Božieho dieťaťa. Od tej doby je stále na nebezpečnej ceste. Nebezpečie ho musí viest k pozornému premýšľaniu ako ísť po tej ceste života. "Nie ako nemúdry, ale ak múdry." /Ef 5,15/ Kresťan sa má snažiť poznáť svoju životnú cestu a jej okolnosti ako turista v horách a táto znalosť spočíva predovšetkým v "pochopení, čo je Pánova vôľa" /Ef 5,18/.

Božia vôľa však nie je nejaký striktný zákon, ale posolstvo lásky pre nespočetné možné situácie. V Božej vôli môžeme nájsť nespočetné variácie všeobecných prikázaní v konkrétnych situáciach. Vyžaduje sa pritom duchovná bdelosť k poznaniu potrieb a tiež aj schopnosť k prekonaniu pohodlnosti i lenivosti.

Dve dievčatá z Holandska, ktoré boli sice veriace, ale ich viera bola dosť vlažná, vydali sa ako turistky na cestu do ďalekej Indie. V Indii sa dostali do jedného mesta, kde videli dlhé rady úbohých, nemocných, ktorí s bezhraničnou trpežlivosťou čakali pred bezplatnou ošetrovňou. Videli tam vyčerpané matky so spiacimi deťmi v náručí a mužov učupených na zemi. Videli, s akou starostlivosťou a láskou sa týmto ľuďom venovali saleziánski bratia a sestry. Dlho pozerali na ich neúnavnú prácu, až sa napokon rozhodli, že im ponúknu svoju pomoc.

Zriekli sa naplánovaných výletov po krajine a hned sa dali do práce v saleziánskej ošetrovni. Tam sa od sestier dozvedeli, že je sice dobre modliť sa ústami, ale že je lepšie modliť sa rukami. Modlili sa teda aj ony rukami, keď s láskou a zadarmo ošetrovali nemocných. Celé týždne takto prežívali svoju dovolenku. Keď im vízum vypršalo, museli sa vrátiť domov.

Po istom čase dostali od nich saleziáni list. Dievčence písali: "Náš pobyt medzi vami prehĺbil našu vieri." Tam teda dievčence pochopili Pánovu vôľu a to im pomohlo, že sa stali skutočne veriace a šťastné. To nedosiahli nijakým štúdiom, ale tým, že začali vo svojom živote uplatňovať lásku k blížnemu. A pretože všetko, čo urobili blížnym, urobili samému Spasiteľovi. On ich naplnil hlbokou, krásnou a obšťastňujúcou vierou.

Niekto možno bude namietať, že tieto ideály uvedomelého kresťana sú len ilúziou a sú nad sily "normálneho veriaceho". Kto sa však dokáže na chvíľu "zastaviť" a počúvať Pánovu vôľu, Duch Svätý, zaslúbený nám vo svätom krste a žijúci, nenechá hľadajúceho bez pomoci.

Pamäťajme, že na modlitbu nemáme len pera, ale aj ruky, nohy a všetko, čím môžeme konáť dobré skutky svojim blížnym.

Prajem Vám s apoštolom Pavlom: "Ustavične sa radujte v Pánovi! Vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vďaka prednášajte svoje žiadosti Bohu. A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápavosť, uchráni vaše srdcia a vaše myслe v Kristovi." (Fil 4,4-7)

K prázdninám zo srdca všetkým bohoslovcom žehnám, prajem načerpanie duchovných a telesných sil a duchovné obohatenie a dobré zdravie.

+ *Ján Herka*
prešovský biskup

OBSAH

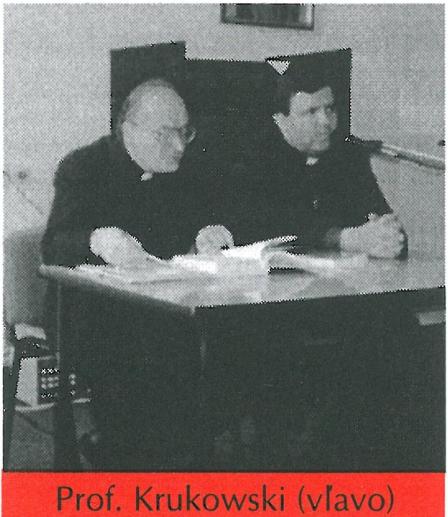
Úvodník	3
Obsah	4
Seminárske sekundy	5-8
Rozhovor	9-10
Futbal	11-15
Sv. Roman Sladkopevec	16-17
Boh a ja	18-19
Povolanie	20
Židia a samaritáni	21-22
Náš personál	23-25
Teológia symbolu	26-27
Bystrá	28-29
Jubileum	30-31
Rádio Lumen	32
Relax a humor	33-34

SEMINÁRSKE SEKUNDY

Koncerty skupiny zboru

V pondelok 20. apríla vystúpila Skupina zboru sv. Romana Sladkopevca na konciere v Chráme sv. Mikuláša v Prešove. S tým istým repertoárom vystúpila skupina aj 10. mája v Košiciach v Dóme sv. Alžbety. Tieto koncerty boli už čiastočne zapojené do koncertného turné po Slovensku, ktoré bude prebiehať v dňoch 14.-22. júna. Toto turné absolvuje skupina zboru spolu s hudobnou skupinou Anastasis. Srdečne vás na tieto akcie pozývame.

Prednáška – Vzťah štátu a Cirkvi

Prof. Krukowski (vľavo)

V utorok 21. apríla k nám do seminára zavítal Prof. Józef Krukowski, významná osobnosť na poli Cirkevného práva. Prednášal nám o vzťahu štátu a Cirkvi. Veľmi zaujímavý obsah nám z polštiny prekľadal prefekt o. Pavol Repko.

Katechéza ako špeciálna forma ohlasovania Evanjelia deťom

Diecézne katechetické stredisko, ktoré vyvíja svoju činnosť pri Gréckokatolíckom biskupstve v Prešove, zorganizovalo v dňoch 23. – 24. apríla druhý ročník seminára pod názvom Katechéza ako špecifická forma ohlasovania Evanjelia deťom. Táto séria desiatich prednášok sa uskutočnila na pôde Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty. Sme veľmi radi, že sme mali možnosť zúčastiť sa a vypočuť si zaujímavé prednášky. Otec biskup Ján vo svojom príhovore zdôraznil dôležitosť výchovy u detí a vyzdvihol úlohu učiteľa a učiteľky vo vytváraní osobnosti jednotlivca a všepovaňí ľudského ducha.

Titanic

Dôkazom toho, že nielen z chleba je človek živý, je, že aj mi sa zúčastňujeme rôznych kultúrnych akcií. Dňa 28. apríla sme navštívili prešovské kino Klub, kde sme mali možnosť vidieť v súčasnosti tak známy film Titanic. Ešte stále nám v ušiach znie refrén piesne "My heart will go on".

Charita

Veľmi zaujímavú prednášku nám prednesol Ing. Maroš Šatný, riaditeľ Gréckokatolíckej diecéznej charity v Prešove, ktorý nás navštívil 30. apríla v našom seminári. Oboznámil nás s podstatou činnosti charity a ponúkol nám možnosť aktívnej pomoci aj z našich radosť. Svoju prednášku obohatil bohatou fotodokumentáciou. Na záver nás vyzval, aby sme svojimi modlitbami podporili toto potrebné dielo.

Pút mladých do Klokočova

Prvá pút gréckokatolíckej mládeže do Klokočova sa uskutočnila 2. mája 1998. Aj keď už od rána bolo daždivo a o teplých slnečných lúčoch sme iba snívali, nedradilo nás to, aby sme sa

Skupina Anastasis v novom zložení

vybrali na stretnutie s vladikom Milanom Chauturom. Slávnosť sa začala modlitbou sv. ruženca, ktorú doplnil krátky blok mládežníckych piesní. Potom nasledovala archijerejská liturgia, ktorú slúžil košický exarcha za asistencie mnohých kňazov. Po Božskej liturgii sme ešte na oslavu Presvätej Bohorodičky odslúžili Akatist a po ňom sme sa vyhnali daždom premiestnili do Chrámu Zosnutia Presvätej Bohorodičky, kde sa uskutočnila beseda s vladikom Milanom. Koncert skupiny Anastasis, ktorá sa mala po dlhšej prestávke v novom zložení znova predstaviť mladému publiku, sa od počiatku stretával s mnohými problémami. Napokon sa však s pomocou Božou podarilo všetko

pripraviť a koncert sa po večeri mohol uskutočniť. Aj keď väčšina mladých odchádzala domov zmoknutá, určite si každý niečo zo stretnutia odniesol.

Futbalový turnaj seminárov Slovenska

V dňoch 7.-9. mája sa v prešovskom seminári uskutočnil veľký futbalový turnaj seminárov Slovenska. O jeho priebehu a výsledkoch sa môžete dočítať na stránkach tohto Prameňa.

Koncert

Dňa 17. mája sa v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa uskutočnil koncert zapojený do série kultúrnych podujatí Prešovskej jari. Je už skoro samozrejmostou, že na podujatie tohto druhu nemôže chýbať

zástupca nášho seminára. Na tomto koncerte nás reprezentoval náš Zbor sv. Romana Sladkopevca pod vedením dirigenta Pavla Vasila. Zúčastnil sa na ňom aj prešovský biskup Mons. Ján Hirka. Na konciere účinkoval aj zbor pri Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa. Obidve hudobné telesá podali pekný umelcovský výkon a týmto večerom prispeli ku krajšej jari v našom meste.

Koniec prednáškového obdobia letného semestra

Každé prednáškové obdobie sa končí pre nás začiatím nám tak veľmi milého a obľúbeného skúškového obdobia. Tohto roku sme školské lavice opustili 18. mája a uvedomujúc si vážnosť situácie, ponorili sme sa do hĺbky rôznych vedomostí a informácií potrebných na úspešné ukončenie svojho ročníka. Dúfame, že uplynie rýchlo a skončí šťastne.

Prednáška Dr. Boháča

V roku 1950, došlo k likvidácii Gréckokatolíckej cirkvi v Československu. Zo strany štátu to bolo systematicky naplánované vymretie gréckokatolíckeho

duchovenstva a tak aj zánik Gréckokatolíckej cirkvi. Prednášku na túto tému nám prednesol Dr. Zdeněk Boháč, pracovník Karlovej Univerzity v Prahe, ktorý nás navštívil 26. mája. Svojou prednáškou nám živo priblížil vtedajšiu situáciu a vysvetlil mnohé závažné okolnosti doby, v ktorej sa veľmi ublížilo celej Cirkvi..

Každoročná návšteva

Udalosť, ktorá sa v našom seminári môže udiť len raz v roku, sa stala v sobotu 30. mája. V našich priestoroch sme privítali chlapcov, ktorí by v budúcom roku chceli doplniť naše rady. 28 mladých mužov, ktorí cítia volanie od Boha, sa stretli s prešovským biskupom Mons. Jánom Hir-

kom a predstavenými nášho seminára, ktorí ich milo privítali a zaželali veľa Božích milostí na ľahkej ceste, ktorou sa chcú vydať. Potom si naši najmladší bratia preverili svoje schopnosti a predpoklady na kňazské povolanie vo forme testov, slohových prác a pohovorom s psychológom. Čo ich v prvý deň v seminári zaujalo? "Veľmi sa mi páčia prieskory seminára a bratská atmosféra v ňom, a tiež ma oslovil príhovor o. biskupa a o. rektora", povedal nám jeden z kandidátov.

Tito chlapci si vybrali veľmi ľahkú cestu, modlime sa za nich, aby ich rozhodnutie bolo úprimné a aby cieľom ich cesty bol jedine Boh.

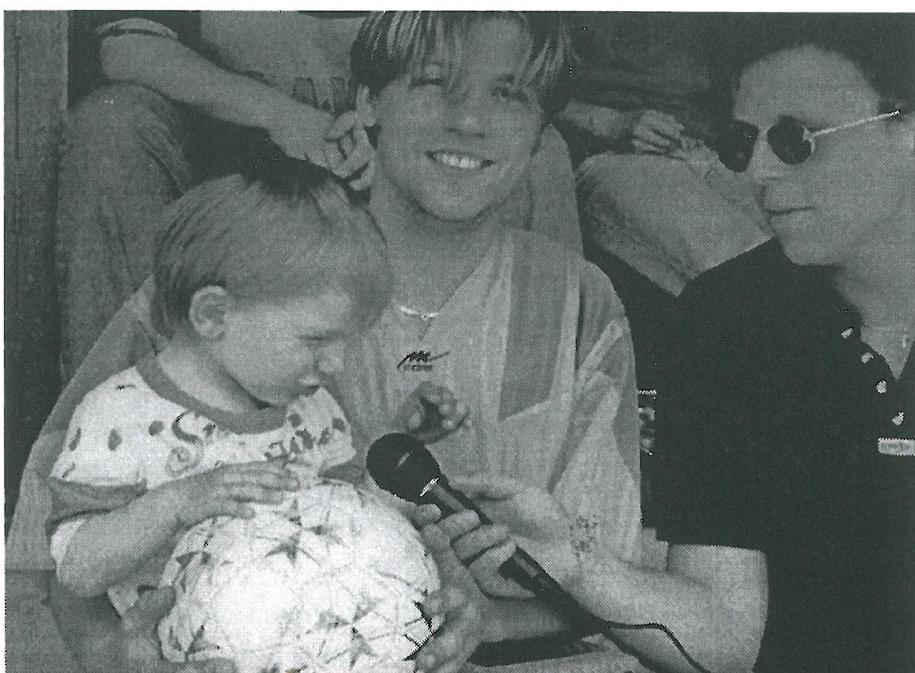
Kristus medzi nami

Odpust v našej kaplnke

Na Sviatok Najsvätejšej Trojice, v pondelok 1. júna, sme v našom seminári slávili odpustovú slávnosť, pretože naša kaplnka je zasvätená práve Najsvätejšej Trojici. Slávnostnú liturgiu sv. Jána Zlatousteho slávil prešovský biskup Mons. Ján Hirka za prítomnosti mnohých kňazov.

Nová publikácia Spolku biskupa Petra Pavla Gojdica

Vo vydavateľstve Spolku biskupa Petra Pavla Gojdica vyšla v uplynulých dňoch nová publikácia od Dr. Jána Semana pod názvom *Znova žijeme*. Jej obsahom je priblíženie tabuizovaných skutočností, ktoré

Hlavný komentátor v akcii

sa udiali v 50. rokoch, kedy sa štát snažil o likvidáciu Gréckokatolíckej cirkvi v Československu.

Brigáda v seminári

Dopoludňajšie hodiny v sobotu 6. júna sme si vyplnili brigádou v okolí nášho seminára. Hlavnou myšlienkovou tejto brigády bolo skrášlenie priestorov v ktorých žijeme a v nepatrne miere aj odpútanie našej pozornosti od kníh a sústavného učenia v čase skúškového obdobia. Najväčšiu pozornosť sme venovali nášmu nedávno vybudovanému futbalovému ihrisku a starosti o nový trávnik, na ktorom by sme chceli čo najskôr začať hrať futbal. Na ihrisku sme vyzbierali všetko čo tam nepatrí, hlavne kamene a vytrhali všetku burinu, aby kvalita našej hry zodpovedala aj vysoká kvalita hracej plochy.

Zbor vo Vranove

Vo štvrtok 11. júna sa náš zbor sv. Romana Sladkopevca zúčastnil na sviatok Slávnostného klaňania sa prečistým tajomstvám Tela a Krvi Pána nášho Ježiša Krista na

odpustovej slávnosti vo Vranove nad Topľou. Na začiatku slávnosti sme sa zúčastnili Eucharistickej procesie, po nej sme sa predstavili akadémiou chórových spevov spojených s komentárom o východnej špiritualite. Vyvrcholením slávnosti bolo slávenie Svätej Božskej liturgie Jána Zlatouštého. Hlavným celebrantom a kazateľom bol náš rektor o. Michal Kučera. Slávnosť sme ukončili akatistom k Ježišovi Kristovi.

Vysviacky

V sobotu 13. júna a v nedelu 14. júna sme sa zúčastnili diakonských svätení našich bratov piatakov. Z rúk otca biskupa Mons. Jána Hirku prijali svätenie

naši bratia z Prešovskej eparchie v katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove a z rúk košického exarchu vladky Milana Chautura v chráme Ducha Svätého v Michalovciach. Týmto svätením sa „zasnúbili s oltárom“ a týmto potvrdili svoje pevné rozhodnutie slúžiť Cirkvi.

Usilovní bohoslovci pri brigádovaní na našom ihrisku

o. vicerektor

Jozef Mati

Ked'že toto prázdninové číslo časopisu "PRAMEŇ" je charakteristické tým, že tým predstavujeme skoro celé osádenstvo seminára (predstavených, kuchárky, upratovačky, vrátnikov a v neposlednom rade našich futbalových majstrov - bohoslovcov) nevyhľa sa tomu ani naša pravidelná rubrika „Rozhovor s ...“ Chceme vám predstaviť o. Mgr. Jozefa Matiho, ktorý je vicerektorm seminára, a taktiež vás oboznámiť s tým, čo táto funkcia vicerektora v sebe zahŕňa a čo vyžaduje.

Začiatkom tohto roku ste sa stali vice-rektorm nášho seminára. Mohli by ste popísať, čo je Vašou úlohou v tejto funkcii?

Seminár je veľké spoločenstvo Božích dietok. Ježiš Kristus povedal: „Nielen z chleba žije človek ...“, ale nepovedal, že môže žiť bez chleba. Mojou úlohou je viacmenej tá druhoradá potreba. Špirituáli sa starajú o tú prvú. Vicerektor sa stará predovšetkým o ten chlieb. Riadi seminár po stránke prevádzkovej, ekonomickej, administratívnej a personálnej. Je zodpovedný za hospodársku správu majetku. Aktivity vicerektora sú v súlade s koncepciou výchovy a starostlivosti o seminaristov, so zámermi otca biskupa a predstavených seminára. Čiže rektor, vicerektor, prefekt, špirituál (u nás špirituáli), tvoria kolektív, ktorého úlohou je kňazská výchova, cieľom je harmónia duchovného a materiálneho života bohoslovcov.

V seminári je dôležitý správny vzťah medzi bohoslovci a predstavenými. Za krátky čas, čo ste medzi nami, ste si získali našu priazeň. Ako si Vy predstavujete takýto vzťah?

Vo vzťahu k ľuďom vychádzam z dôvery, tolerancie, lásky, úcty a rešpektu voči ním. Okrem toho v každej osobe chcem vidieť Krista. Vo svojom postavení si dovolím voči bohoslovcom vzťah otca a syna. Moje konanie sa však nemusí vždy stretnúť s porozumením. Preto som rád, ak som si získal Vašu priazeň (ako je to v otázke), ale na jej udržaní musíme spolupracovať.

Vaša cesta ku kňazstvu určite nebola jednoduchá. Mohli by ste nám ju popísať?

Voľba pre kňazské povolanie je len z časti záležitosťou človeka. Rozhoduje Boh. Jedných povoláva ráno, druhých napoludnie a iných popoludní. Odmenu dostávajú rovnakú (čo je pre človeka, ktorého sa to netýka, tažko pochopiteľné), ako to poznáme z podobenstva o robotníkoch vo vinici (Mt 20, 1-16). Aj v mojom prípade je to tak. Boh si našiel prostriedky, spôsob, dodal silu, aby sa zo skúseného a rutinovaného pracovníka vo svojom odbore stal začiatočník v Božích službách.

Vyrastal som pri cerkvi, bez cerkvi. V tom čase totiž už neslúžila gréckokatolíkom. Jediným miestom, kde som sa utvrdzoval v tomto obrade bola rodina, v ktorej vďaka mojím zanietením starším bratom sa stretávali horliví veriaci a kňazi.

Mal som to šťastie stretávať sa so vzácnymi ľuďmi, či už kňazmi alebo inými priateľmi, ktorí mali vplyv na moje formovanie. Pastoračná činnosť môjho brata Júliusa ma naplnila obdivom a túžbou, ktorá dostala konkrétnu podobu po štúdiách na bohosloveckej fakulte. Vlastnými silami, bez Božieho zámeru, by som to nikdy nezvládol. Aj mňa sa dotkla choroba a pochopil som, že jediná nádej, pomoc a istota v každej situácii je Boh. Jemu darujem svoje tažkosti, do Jeho rúk zverujem aj svoju rodinu, známych a dobrodincov, ba i neprajníkov.

Každý z uvedených momentov mal vplyv na moje rozhodnutie stať sa kňazom (aj keď sa to nestretlo s pochopením u každého). Mňa kňazský stav napĺňuje, chcem si zachovať dôstojnosť. A prial by som si, aby som všade prinášal taký pokoj, aký si pamätam dodnes. Bol to pokoj, ktorý vyžaroval z otca biskupa P. P. Gojdíča, keď som ho ako osemročný vítal v rodnej obci.

Otec vicerektor, mohli by ste nás oboznámiť s vašimi plánmi do blízkej budúcnosti? Chystajú sa nejaké akcie pre bohoslovcov?

Ešte som skoro na začiatku. Plány mám, ale budem v strehu kde, čo môžem urobiť pre vaše dobro, pre duchovnosť spoločenského napredovania, aby v osobnostiach, ktoré opustia seminár, bol súlad medzi poznaním, silou viery -

prejavené v zbožnosti. Pre budúcnosť potrebujeme vaše návrhy, podnety a ochotu spolupracovať. V blízkej budúcnosti chystáme krásne podujatie, spoznať Lurdy a Fatimu, v čom sa angažuje otec rektor a otec prefekt.

Na záver, čo by ste chceli odkázať naším čitateľom, resp. svojim spolu-bratom - seminaristom?

Citateľov prosím o modlitby. Seminaristov o spoluprácu, aby neboli pasívni ani v seminári, ani v pastorácii. Aby veľa študovali a nechali sa viesť Duchom Svätým. Aby dôstojne reprezentovali svoj stav a taktiež seminár, boli horliví, pevní vo viere a príkladom v zbožnosti. Celkom na záver moja modlitba:

*Pane,
uschopni ma chápat' bohoslovcov,
daj mi Svoje srdce,
aby som ich miloval,
daj mi Svoju láskavosť,
aby som im pomáhal rást'.
Daj mi Svoju múdrost',
aby som ich správne usmerňoval a
Svoju silu priznať si svoje slabosti,
vediet' odpustiť', či odpustenie
dosiahnut'.*
Amen.

Čo keby aj bohoslovci mali nejakú tú modlitbu za predstavených seminára?

Za rozhovor ďakujú Miro a Slavo.

Futbalový turnaj bohoslovcov

Majstrovstvá Slovenska študentov teológie vo futbale o putovný pohár KŠK Pelikán a Kresťanskej športovej únie sa zrodili zo záujmu človeka o šport. Tento záujem je však obohatený o duchovný rozmer, ktorý ponúka Cirkev Tradičný pohľad na športovanie bol kritický, ale priateľstvo a rozum zvíťazili. Dnes už piaty ročník našepkáva, že **vítazstvom je zúčastniť sa.**" (z príhovoru Š. Albertyho)

Tohto roku si starosť o zorganizovanie podujatia zbral na plecia rektor nášho seminára o. Mgr. Michal Kučera. Keďže to bol jubilejný 5. ročník stretnutia, konajúci sa na domácej pôde a navyše sme mali veľké ambície získať putovný pohár, celý organizačný tím sa snažil, aby všetko klapalo. Hráčov prišiel rozosmiať Ďuri Štachitka a rodina Revíláková. V piatok boli hráči v DAD v Prešove na divadelnom predstavení PUĽS.

No teraz to najdôležitejšie: Ako prebiehal tento **ekumenický turnaj?** Schválne podčiarkujem ekumenický, pretože okrem evanjelikov, ktorí chodia už tradične, sme mali tú česť tohto roku po prvýkrát medzi nami privítať aj bratov pravoslávnych, za čo im srdečne ďakujeme. Medzi rozhodcami sme mohli privítať aj také osobnosti ako sú:

JUDr. Bohdan Benedikt (súčasný medzinárodný

rozhodca), Ing. Vojtech Christov (dlhorocný medzinárodný rozhodca), Ing. M. Jurašek (prvoligový rozhodca).

Na slávnom otvorení turnaja v stredu večer prebehlo vylosovanie mužstiev do skupín. Losovanie osobne vykonal vladyska Ján Hirka. My sme sa dostali do čisto ekumenickej skupiny A. V druhej skupine B, boli bratia rímskokatolíci.

GRÉCI - PRAVOSLÁVNI

Hned v prvom veľmi očakávanom dueli, ktorý sa hral vo štvrtok ráno na futbalovom ihrisku v Ľuboticiach, sa naši hráči stretli s mužstvom pravoslávnych.

Už prvá akcia bola naša. V prvých sekundách sme priťačili pravoslávnych k ich bráne. V 4. minúte dáva Popík náš prvý gól. V 16. minúte majú pravoslávny roh a cítiac prvú gólovú šancu sa konečne ozvali aj ich fanúšikovia, no koncovka bola neúspešná. V 19. minúte kopeme roh my, ktorý **Jozef Šesták**, nás kapitán zakončil krásnou ohnivou streľou rovno do bránky. Je 19 minúta a my už vyhrávame **2:0**. Na konci 21. minúty dávame **tretí gól**. Pravoslávny presbyter a tréner Alexander Cap povzbudzuje svojich zverencov, ktorí sa napriek nepriaznivému skóre nevzdávajú, a hrdinsky sa ženú vpred do protiútoku. Ich gólové šance bezpečne zneškodňuje náš skúsený brankár **Róbert Demko**. Je 29. minúta a **Peter Paľovčík** hlavičkou rozvlnil súperovu sieť už po štvrtý krát. O pár minút z otočky dáva gól, tentokrát už piaty **Patrik Jurko**. Úvod druhého polčasu nám priniesol ďalšiu radosť: šiesty gól v podaní Jožka Popíka, ktorý v tomto zápase dáva hattrick. Najmladší fanúšik, dva a pol ročná Alicia, len

Takto sme sa tešili z našich gólov...

nechápavo pozera a čuduje sa, prečo tolkí behajú za tou malou loptou. Zápas ju zjavne nezaujal, no zato s väčšou vervou sa pustila do zlatých oplátok. Ďalšie góly padli v 47., v 50., v 57. minúte. Náš brankostroj sme zakončili **11-tym góлом**, ktorého autorom je Michal Zima. Stojí azda za pozornosť, že Michal mal číslo dresu 11. Náhoda?

GRÉCI – EVANJELICI

Už v 11. minúte po faule na "Oka" (Františka Murína), dáva Popík z jedenástky náš prvý gól. Diváci sú spokojní a zrejme aj hráči, ktorí o minútu dali náš druhý gól. Jeho autorom je "Oko". Aktivita je jasne na našej strane. "Oko" opäť úspešný a v 10. min. dáva náš **tretí gól**. Bol taký rýchly, že ani náš fotoreportér naň nesta-

čil. 26. min. – horné brvno. 28. min. – to už vyhrávame **4:0** vďaka "Okovi", ktorý v tomto zápas dáva svoj prvý hattrick. V 33. min. krásny útok evanjelikov zmaril náš bankár Robo. V 9. minúte druhého polčasu na veľký zármutok súpera dávame piaty gól. Šťastným strelcom bol **Mataš**. V 12. min. "Peko" (Paľovčík) vystrelil na bránu – takmer zrazil k zemi fotoreportéra. V 26. min. náš superdrvíč Jožko Popík zvyšuje na **6:0**. Obavy z nášho mužstva signalizoval aj výrok jedného hráča od evanjelikov, ktorý 5. min. pred koncom sa utešoval: „desať (gólov) nám aj tak nedajú“. Tense pred koncom zápasu si "Oko" zvýšil osobné skóre a dáva štvrtý gól a tým vyhrávame **7:0**.

GRÉCI – BADÍN

V tomto zápase si konečne zachytal aj náš náhradný brankár "Šaňo" (Alexander Andrejko). O tom, aký bol úspešný sa dočítate v nasledujúcich riadkoch. Náš prvý gól sme dali vďaka "Okovi" na začiatku 8. min. a tým sme otvorili zápas. Obidve mužstvá chcú vyhrať, víťaz však môže byť len jeden. "Ideš Jožko, ideš!!!!!" – kričia "diviaci" z tribúny. A on šiel, predral sa cez súperovu obranu a **zasadil** súperovi z bezprostrednej blízkosti v bráne snežienky. (Vlastne náš druhý gól – 23. min.) Jožko Popík - "**Superdrvíč**" naša gólová hviezda sa znova presadila na súperovom území, vďaka čomu vyrávame už **2:0**. V 11. min. druhého polčasu **Tončo Uhrín** zabránil nášmu gólu, keď brankár po peknej akcii súpera nestačil a lopta už bola takmer v sieti, keď Tóno ešte

v lete (*nebola totiž zima*) odpálil smerom od brány. V osemnástej minúte Badín prelomil našu obranu (*na dve polovice*) a dal nám prvý gól. Je **2:1**. Neprešla ani minúta a náš "**Drvíč**" dáva tretí gól. Nech si nemyslia, že na to nemáme. Stav **3:1**. V 23. min. je náš hráč faulovaný a agresor dostáva žltú kartu! O trosku neskôr po faule pred našou bránkou rozhodca odpískał jedenástku a my dostávame druhý gól. Stav **3:2**. Fanúšikovia sú napäťi, stav je tenší. Žeby favorit (*nie Felicia, tá bola v dobrom stave*) sklamal ??? Podcenili sme súpera? Do konca ostáva už len 6 minút. Chlapci ešte rozohrávajú poslednú partiу (*šachu*), no hvízd **hlavného rozhodcu Christo-va** ukončil zápas. Fanúšikovia prepukli v jasot a burácanie. Víťazstvo je naše a zaslúžene. Spievame "Prešov je majster!" a na tribúne sa nenájde nikto,

kto by tomu neveril. Ďakujeme chlapcom za vytrvalosť a urputnosť v boji zo súperom a prosíme Boha, aby nám doprial víťazstvo. Týmto zápasom sme suverénne vyhrali našu **ekumenickú skupinu**. Zo všetkými mužstvami sme vyrávame a konečné skóre je **21:2**. Čaká nás semifinále, ale až v sobotu ráno.

GRÉCI – BRATISLAVA*(semifinále)*

Naša prvá akcia bola hned v 4. min., keď "Oko" hlavičkoval, no lopta letela ponad bránku. O chvíľu sme rozohrali nový útok. V koncovke bol "Peko", ale lopta tesne minula pravú tyčku. V 13. min. kopeme prvý roh v tomto zápase. Kopať bude náš kapitán, diváci s eufóriou kričia: „Teraz to príde!!“ a v kútku srdca dúfajú, že konečne Bratislave zasadíme prvý gól. No roh nám nevyšiel. V 16. min. sa do šance dostáva Popík, no jeho strelu bezpečne zneškodnil brankár z Blavy. V 20. min. Bratislava v útoku, no hráči trifili iba horné brvno. Je 25. min. a stav stále nerohodný **0:0**. Diváci sú napriek tomu veselý a stále spievajú piesne, ktoré sprevádzal **Jožko Hromjak** na harmonike. No pozor, diváci tlieskajú, vstávajú ... Áno, je to gól. V 27. min. naši vyrávajú **1:0** a to zásluhou kapitána Jožka Šestáka. Nála-

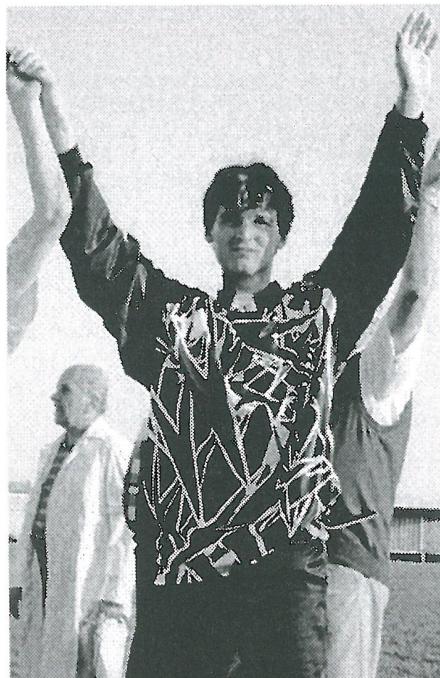

Radosť a očakávanie pred finále

da sa ihneď zdvihla a diváci sa dožadujú ďalších gólov. Dokážeme to? Ale áno! Dokazuje to aj nasledujúci gól, ktorý sme dali v 29. min.. A tak vďaka "Okovi" vyhrávame **2:0**. V duchu si myslím: „Prešov je majster! Vítazstvo je na dosah.“ Myslím, že konečne aj náš tréner **L. Pavlovič**, ktorý sa tak vehementne rozčuľuje na chybách našich hráčov, je teraz šťastný, že naša hra konečne priniesla ovocie. Súperi vyrážajú do protiútoku a len tak ľahko sa nevzdávajú. Hráči sú napäť a robia aj nejaké chyby. Hlavne pred bránou by nemali, lebo potom nášmu brankárovi nebezpečne stúpa adrenalín v krvi.

Začal sa druhý polčas a my sme zaznamenali ďalší incident na tomto turnaji. Po strele "Oka" lopta preletela ponad bránu a opolenie za ňou a takmer trafiла miestneho hlásateľa, ktorý sa v chladku usmieval medzi zárubňami dverí. Úsmev sa mu zmrazil v momente, keď "Oko" vypálil a lopta mu smerovala rovno na nos. Vďaka priaznivému vetru lopta dopadla tesne nad zárubňu, takže hlásateľ "schytal" len kus odpadnutej omietky. Incident sa skončil bez obetí na životoch. Diváci sú po takýchto akciách veselí. Našich prišli povzbudiť aj bratia pravoslávni. Ďakujeme im za to. Hra nabera na dynamike a na-

ších v útoku tesne pred bránu faulovali. Rozhodca odískal jedenáštku. Hráči a fanúšikovia Bratislavы protestujú. Naši sa tešia, no z jedenáštky nebolo nič, lebo sme trafile horné brvno. (Kto druhému jamu kope...). Do konca zápasu sme zaznamenali ešte niekoľko krásnych útokov, faulov a akcií, ktoré však na výsledku už nič nezmenili. Zápas sa skončil našim víťazstvom **2:0**. Takže postupujeme do záverečného boja vo finále a o titul Majstra.

Brankár a strelec víťazného gólu

GRÉCI - BADÍN (Finále)

Naši tento zápas začali spevom velkonočného tropára „**Christós voskrése!**“ Zoradujú sa a spolu s rozhodcom a mužstvom z Badína vstupujú na ihrisko za jasotu divákov,

ktorých sa na tento finálový duel zozbieralo úctyhodné množstvo. Naši sú oblečení v nových, jasno žltobielych dresoch. V 5. min. kopeme náš prvý roh - neúspešne. Na konci 9. min. obecenstvo prepuklo v jasot a burácanie, keď náš hráč číslo 8. **"Superdrvíč" Jožko Popík** dáva prý gól. Naši sú pri chuti a zakladajú nové a nové útoky. Diváci ich ustavične povzbudzujú a len vďaka aparátúre od našej skupiny **Anastazis** sme mohli povzbudzovať „vo veľkom“, aj keď nám dochádzal dych, či hlas a takto prekričať fanúšikov Badína, ktorých bolo trochu viac. Diváci sú veselí, prekypujú radostou, a spievajú: „Olééé, Olééé, vyhrajeme!!!!“ Zo striedačky súpera a sa ozýva: „Futbal je zábava“. No práve vtedy asi veľkú zábavu nemali. V 42. min. kope Badín roh, no nepremenil ho. Začal sa druhý polčas, no pre nás veľmi neúspešný. Hned v 1. min. **sme si dali vlastný gól** na veľké potešenie hráčov z Badína. Stav **1:1**. Mužstvo Badína to viditeľne vzpružilo, takže sa hned ženú do útoku. Po tomto góle sa fanúšikovia Badína, ktorí boli na tribúne po jej okrajoch spájajú v jeden celok, aby prekričali našich, no nám pomáhala technika od Anastázis, a tak sme im v pohode odolávali, až sme vyhrali. Ako vidíte, boj neprebiehal

Kapitán mužstva s trofejou

len na ihrisku, ale aj na tribúne. V 67. min. sme po krásnom a rýchлом útoku trafili horné brvno. O niekoľko minút kopeme ďalší nepriami kop a je to zase to nešťastné horné brvno. Do konca zápasu je 20 minút a hráči sú už úplne vyčerpaní. Hrajú s posledných síl. Zápas sa skončil remízou 1:1. Keďže víťaz môže byť len jeden, nasledujú pokutové kopy. Je to dramatický boj a opäť vyrovnaný, lebo po sérii piatich kopov je stav 3:3. Súboj rozhodli brankári. Prvý strieľal brankár z Badína a na veľkú radosť našich netrafil. Druhý pokutový kop strieľal **Robo Demko** a krásnou mierenou streľou dáva náš záverečný víťazný gól. Hľa, iba raz kopne a vyhrá celý turnaj. V tej chvíli diváci povyskakovali z tribúny a ženú sa na ihrisko, aby pre-

javili svoju radosť naplno. Len tažko možno opísť ich nadšenie. Nuž a tak sme vyhrali tento turnaj. Kto by si to len pomyslel, že o výsledku turnaja môže rozhodnúť jeden gól a to ešte od brankára. Nuž v Prešove je všetko možné.

Slovo o. rektora:

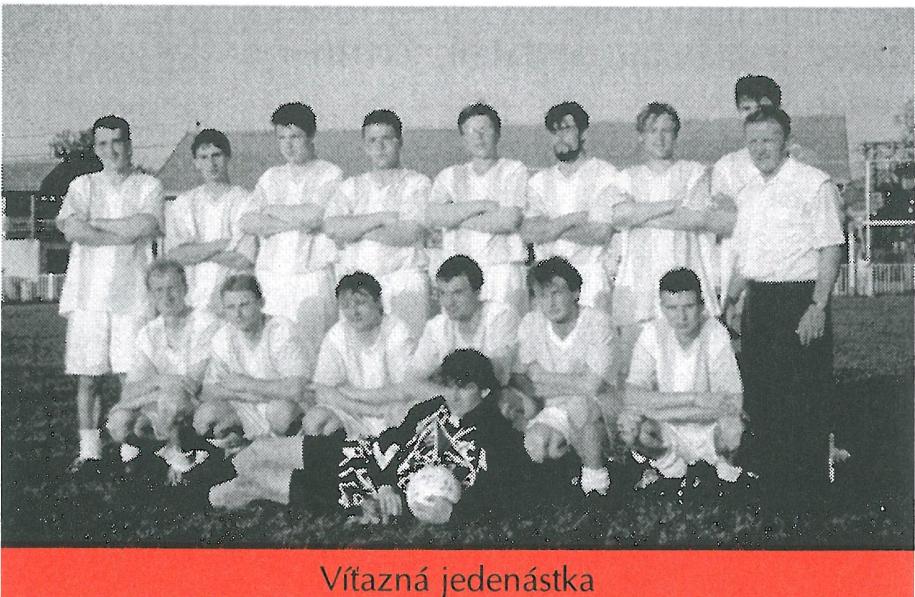
Piaty ročník majstrovstiev Slovenska kňazských seminárov, ktorý sa uskutočnil v našom seminári, daroval možnosť stretávania sa a zblížovania sa na báze športového zápolenia i napriek náboženskej rozdielnosti. Po prvý krát súťažili bohoslovci v ekumenickom zložení. Futbalového turnaja sa zúčastnili bohoslovci: Evanjelickej fakulty z Bratislavы, Pravoslávnej bohosloveckej fakulty z Prešova a ostatné katolícke semináre zo Slovenska (okrem Nitry). Pri spoločných stretnutiach nebolo badat, kto z ktorého seminára je. Všetkých tu spájala láska k Bohu a túžba čo najlepšie obstat v športovom zápolení na ihrisku. Príprava na tento turnaj bola

náročná. Bolo jej treba venovať veľa času. Veď uspokojiť všetkých prítomných po každej stránke (bolo ich cez 180) nebola ľahká úloha. Ale po celkovom zhodnotení futbalového turnaja sa zdá, že sa nám to podarilo. Aj keď putovný pohár zostal doma, v našom kňazskom seminári, všetci odchádzali spokojní a zo želaním stretnúť sa o rok v Košiciach, na tak vysokej úrovni po duchovnej, športovej i spoločenskej stránke.

Na záver ...

Futbal je krásny šport. Na novo som si to uvedomil, keď som robil túto reportáž a behal som vedľa ihriska, aby som zaznamenal každú významnejšiu akciu. A je ešte krajší, ak naše mužstvo vyhráva. No ako sme spomenuli na začiatku, víťazstvom je zúčastniť sa. Tešíme sa na stretnutie o rok, (dúfajme, že v zostave deviatich mužstiev) tentokrát v Košiciach. Športu zdar! Na zdar!

br. Matúš Marcin

Vítazná jedenástka

SVÄTÝ

ROMAN

SLADKOPEVEC

Výrazne talentovaný a neobyčajne tvorivý "melod Roman" /tak ho nazývali byzantínci hymnografov, ktorí mali dar básnictva a skladateľstva/, vytvoril osobitný žáner cirkevnej poézie a zapôsobil svojimi dielami na mnohé pokolenia – preto aj právom dostáva prímenie "Sladkopevec". Hoc, žiaľ, na jeho pripomienku k spoločenstvu svätých sa akosi neskoršie aj zabúdalo. Obdobie jeho pôsobenia, roky narodenia a smrti a aj okolnosti jeho pripomienky k spoločenstvu svätých – to sú neznáme dátá.

Veľká časť jeho diel bola v bohoslužbách zatlačená do úzadia inými, novými, často menej talentovane napísanými hymnami a tie, ktoré sa zachovali, stratiли postupne svoju autorskú príslušnosť. Výskumy ukazujú, že sv. Roman nie je autorom len súčasných zachovaných kondákov na väčšinu veľkých sviatkov, ale aj mnohých hymnov Pôstnej Triode a Minej s názvami **sedalen, svitilen a tropár**.

V súčasnosti disponujeme veľmi skromnými vedomosťami a informáciami o živote sv. Romana Sladkopevca.

Rodiskom sv. Romana je sýrske mesto Emisiny alebo Misiany. Jeho národnosť nie je známa. Jedni ho považujú za gréka, iní za žida. Rozkvet tvorivej činnosti sv. Romana je spätý s jeho životom v Konštantinopole. No ešte predtým slúžil ako diakon v Bejrúte. Čo viedlo sv. Ro-

mana k zanechaniu jemu ako sýrskemu rodákom tak blízke mesto Bejrút a prestaňovaniu sa do Konštantinopolu, to nie je známe. Je možné, že príčinou mohla byť tá príťažlivá sila, ktorú v sebe majú všetky hlavné mestá sveta, pritahujúce k sebe zvlášt' ľudí pôsobiacich na poli vedy alebo umenia. V Konštantinopole sa sv. Roman ubytoval pri Chráme Bohorodičky.

Žil v dobromyseľnosti a dobráckosti, bdel po nociach a modlil sa na celonočnej bohoslužbe /vsenočnoje/.

Logo zboru sv. Romana Sladkopevca

Bohoslužobné funkcie diakona Byzantskej cirkvi vtedajšej doby mali inú tvár ako dnes. V tom čase ešte neboli tak vyvinuté bohoslužobné predpisy, ani typikony. Povinnosťou diakona bolo organizovať chod bohoslužieb, poriadok a spev. V dnešnom služobníku/liturgikone/mesta, kde sa diakon obracia na kňaza slovami: "Blahosloví vladyko svätuj vchod! alebo Blahosloví vladyko vremja trisvjataho! – Požehnaj vladyka svätý vchod! alebo Požehnaj vladyka čas trojsväteho!" - sú stopami po organizátor-ských funkciách byzantského diakona.

Vo svetle už dosiaľ povedaného sa patrí aj povedať, že tvrdenie o negramotnosti sv. Romana je málo pravdepodobné. Negramotný človek nemohol organizátorom bohoslužieb a spevu, tým viac v katedrálnom chráme v Bejrúte.

Premene hovoria o tom, že dar písania kondákov dostal od Presvätej Bohorodičky v jej chráme. Kondák "**Dnes Panna rodí večného Boha**" zaspieval

v tom chráme po tom ako mal zázračný sen. V ňom sa mu zjavila Presväta Bohorodička a dala mu zvitok knihy a prikázala mu, aby ho zjedol. Prebudiac sa zo sna zaspieval: "Dnes Panna rodí večného Boha..." .

Rok smrti sv. Romana je neznámy. V súčasnosti sa jeho sviatok slávi 1. októbra.

Donáhľajme sa k Bohorodičke, želajúc si vidieť Jej Syna, ktorého priniesla k Simeonovi.

Na Noho z nebies hľadia beztelesné mocnosti, udivene hovoria: "Aký veľký zázrak vidíme teraz, veľké ľatomstvo, nedosiahnuteľné, nevysloviteľné;

lebo Ten, čo stvoril Adama, sedí na rukách ako Dieťa;

Neobsiahnuteľný sa posadil do náručia starého človeka;

Ten, ktorý prebýva v nepredstaviteľnom náručí svojho Otca, dobrovoľne sa dáva vidieť v Tele, skrytý Boh.

Jediný, ktorý ľudí miluje!

(ukážka z diel sv. Romana)

Boh a Ja

Boh má rád sradu

Čo je to modlitba? Je to rozhovor s Bohom alebo osobný monológ? Má byť na modlitbu vyhradený určitý čas, alebo si ho môžeme zvolať sami, alebo čo znamená veta: „*Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vdaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás!*“ (1 Sol 5,17), ktorú čítame vo Svätom Písme? Ako je možné stále sa modlit?

To sú otázky, ktoré nie sú pre kresťana nič cudzieho. Často si kľakneme, prežehnáme sa a začneme: „*Bože, prosím Ťa o zdravie, aby sa ten a ten uzdravil, aby sa na mňa priateľ nehneval...*“, potom sa snáď pomodlíme „*Otec náš, Raduj sa*“ a námýšlame si, že už sme dali Bohu to, čo chcel, že už sme sa pomodlili. Potrebuje ale naše modlitby Boh, alebo my? A keď sa iba takto modlíme, kde je priestor pre to, aby sa aj Boh prihovoril k

nám? Ak sa chcem modliť, musím najprv nazeráť na Boha. Svojím telom môžem poznávať a ohmatávať materiálne, dušou môžem poznávať rastliny, ľudí a všet-

ko na svete, ale duchom môžem nazeráť na Boha. Modliť sa neznamená recitovať modlitbu, ale najprv je potrebné nazeráť a potom zo srdca hovoriť. Boh nám

Pokoj v srdci môžno získať skrze modlitbu

prepodobný Serafím Sarovský pred ikonou Bohorodičky

dáva pri modlitbe akúsi voľnosť. Môžeme sa modliť súkromne: „*Ale keď sa ty ideš modliť, pojdi do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.*“ (Mt 6,6), aj v spoločenstve: „*Lebo kde sú dvaja alebo triaja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.*“ (Mt 18,20)

A čo to znamená modliť sa neustále? No to je to, že všetko robíme na Božiu slávu, a že stále dávame priesitor Bohu prihovoriť sa nám, či už cez Sv. Písmo, cez ľudí, či vnuknutím myšlienok a že aj my si spomínáme na Boha a prihovárame sa mu. Človeku dal Boh možnosť z bežných vecí urobiť veci veľké, keď ich bude robiť z lásky k nemu. Aj spánok, aj učenie, aj práca, teda každá naša činnosť môže byť modlitbou. On nechce, aby naša modlitba bola akýmsi príhovorom k nemu zo strachu. Ved Ježiš sa sám nazýva naším priateľom a bázeň pred ním neznamená otrocký strach, ale strach dieťaťa k Otcovi, ten najkrajší strach, ktorý sa strachom snáď ani nedá nazvať. Vzťah medzi nami a Bohom má byť založený na úplne čis-

tej láske. Veľmi dôležitá je pri rozhovore s ním otvorenosť, úprimnosť a uvoľnenosť. Z toho hned vyplýva radosť a šťastie. Nemusíme si Ježiša predstavovať ako zamračeného, s prísnym výrazom tváre, ale ako smejúceho sa a veselého. Ved má rád radosť, smiech, sstrandu a tak perfektne rozumie aj modernému človeku. Záleží naozaj iba na nás, aby sa Ježiš stal naším najvernejším priateľom.

Zverili ste sa už s Ježišom s vašimi najtajnejšími túžbami? Je to super pocit, keď viete, že sa máte komu zdôveriť. A keď viete, že On vás chápe a chce vám pomôcť. A povedali sta už Bohu vtip? Skúste to a možno rozosmejete celé nebo.

Ježiš Kristus fakt nie je iba akási historická osoba, ktorá žila kedysi dávno, ale je medzi nami a čaká na to, kedy si ho všimneme a pozveme ho na cestu svojim životom a potom s ním prežijeme jedno krásne dobrodružstvo, ktoré nikdy neskončí. Môže nás ale napadnúť otázka, že čo s pokušeniami a čo s tým, ak im podlahneme a padneme. Ved tým zradíme priateľa Ježiša. Naozaj sa nenahnevá a naozaj záleží iba na nás, aby sa naše priateľstvo

nanovo obnovili a nič nestratilo na svojom vzťahu? Naozaj! Boh nám o tom hovorí vo Sv. Písme na mnohých miestach. Už v Starom zákone môžeme čítať: „Ak budú vaše hriechy sta šarlát, budú obielené ako sneh.“ (Iz 1,18), v Novom zákone nám o tom hovorí Ježiš podobenstvom „O mŕnotratnom synovi“ a vlastne celé Sv. Písmo hovorí o láske Boha k nám a teda nie je možné, aby náš hriech ktorý zo srdca oľtuje zmenil postoj Boha k nám, žeby nás menej ľubil. Lebo náš vzťah nenaruší Boh, ale my a teda je iba na nás, aby sme sa k nemu vrátili. Keď ho hriechom urazíme, On sa nemôže dočkať, kedy sa vrátime späť k nemu. Má pre nás prichystaných toľko prekvapení a radostí, že sa s nim nikdy nebudem nudit.

Boh nás nekonečne miluje a nechce, aby sme boli zúfalí a sklamaní životom.

Krásne dobrodružstvo lásky s Ježišom v Tvojom živote Ti praje

brat Slavo Palfi

(Pokračovanie v nasledujúcom čísle.)

POVOLANIE

Mnoho študentov končiacich strednú školu si vyberá cestu, po ktorej pôjde ďalej. Takto to je aj tohto roku. Každý z týchto mladých ľudí si kladie otázku: **"Aké bude moje povolanie?"**

Pri tomto slove sa mnohým ľuďom vybaví v mysli pojem zamestnanie. Zamestnanie a povolanie však nie sú zhodné, pretože povolaním, ktoré som si slobodne vybral, môžem byť lekár, kňaz, ale zamestnaním, ktoré dostanem, som napríklad údržbár, vrátnik. Povolanie je odvodené od slova **volat**. Každého človeka Pán volá. Volá ho buď do stavu manželského alebo do stavu duchovného, či už kňazského alebo rehoľného.

Ako môže človek zistiť, či je povolený byť manželom a otcom, alebo kňazom či rehoľníkom?

Krst a "tajina myropomazania"¹ je znakom prijatia a začlenenia jedinca medzi články Cirkvi, ktoré nesú za seba plnú zodpovednosť. Ale zodpovedný môže byť len človek, ktorý si je vedo-

mý svojich skutkov a zmýšľania. Prijatím krstu a v našom východnom obrade hned aj tajiny myropomazania dostávame dary Svätého Ducha, ktoré nám pomáhajú pri rozhodovaní sa. Je tomu tak aj pri výbere povolania. Teda nepokrstený a nemyropomazaný človek žijúci v terajšom svete je ako neskúsený amatér, ktorý sa chce vydať na cestu horolezca. Stačí, keď príde silný vietor a bude sa s ním pohrávať ako so slamkou, potom už len stačí trochu silnejšie "drgnúť" a on spadne. Preto aj úplne mladý človek sa možno nevie ešte úplne správne rozhodnúť.

Žiadnen človek nepochopí Božie plány, nik z ľudí nepochopí Božiu vôľu, pokiaľ ju sám nepocíti. Len On vedie naše cesty k sebe. Láska je zázrak, ktorý sa v nás odohráva každý deň a my o tom ani nevieme. Človek dostal tento dar, dar lásky na to, aby ho rozdával a rozmožoval. Aby miloval Boha a aj svojho blízkeho.

Treba sa snažiť nestriati milosti Božie, lebo ak člo-

vek niečo má, neváži si to, ale keď to stratí, až vtedy nájde pravú hodnotu. K hriechu je cesta veľmi široká, pohodlná a krátka. Cesta k Bohu je trnístá ako cesta Krista na kríž. Kto žije a koná podľa Božích príkazov, dôjde do večnosti. Svätý sa robí človek sám svojim životom. Boh vidí všetky naše skutky, taktiež aj tie najskrytejšie myšlienky. Preto "Keď postíš, umy si tvár a hlavu si pomaž olejom. A keď dávaš almužnu, rob to tak, aby tvoja ľavá ruka nevedela, čo robí tvoja pravá ruka."

Láska je veľkým darom, ktorý sme dostali. Tento dar treba aj rozdávať. Preto nič nie je nad naše sily. Pán sa o všetko postará, aj o povolanie, len plňme Jeho vôľu.

Všetkým mladým pri výbere ich životného povolania veľa Božích milostí praje

br. Peter Laca

¹ Tajina myropomazania – v záp. obrade: sviatosť birmovania

Židia a Samaritáni

**Ježiš „opustil Judeu a odišiel znova do Galileu.
Prítom musel prejsť cez Samáriu.“**

(Jn 4,3-4)

Pri čítaní Svätého písma sa stretávame s miestami, ktoré nám hovoria o kraji patriacom národu Samaritánov - Samáriou. Tento kraj sa rozprestiera medzi Galileou na severe a Judeou na juhu krajiny. Je to hornatý, púštny kraj, v ktorom sa zeleň vyskytuje len zriedkavo.

Ak chcel nejaký Žid prejsť cez túto krajinu bol v nej ako cudzinec a nebola to pre neho veľmi príjemná cesta, pretože okrem toho, že naokolo bola púšť, medzi Židmi a Samaritánmi bolo niekoľko storočné nepriateľstvo. To siaha až do doby, kedy sa Izraeliti vracali z babylonského zajatia.

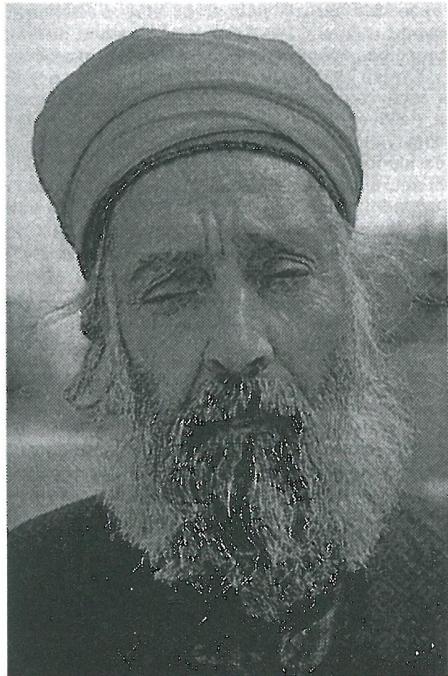
Dejiny tohto národa môžeme datovať do začiatku 8. storočia pred Kristom. Keď v roku 722. dobil asýrsky kráľ Sargon II. Severné Izraelské kráľovstvo s hlavným mestom Samáriou, väčšia časť jeho obyvateľ-

stva bola deportovaná do Mezopotámie. Vtedy asýrske obyvateľstvo osídlilo opustené Samarijské mestá a po nejakom čase došlo k zmiešaniu Židovského a asýrskeho obyvateľstva. Takto sa z časti zmiešali dva národy a neskôr aj kultúry.

Po nejakom čase boli na rozkaz asýrskeho kráľa vyslaní do Samárie zajatí židovskí kňazi. Tí mali oboznámiť miestnych obyvateľov so svojou vierou a kultúrou. Tak sa stal Boh Izraela aj Bohom Samaritánov.

Keď sa po niekoľkých rokoch Židia vrátili už z babylonského zajatia, Samaritáni im vyšli v ústrety a ponúkli sa im, že im pomôžu pri výstavbe Jeruzalema a chrámu. Avšak Židia, ktorí sa nechceli vystaviť vplyvu pohanského náboženstva (Židia totiž považovali Samaritánov za pohanov), odmietli pomoc týchto už

napoly spohanštených Židov. To bol začiatok nepriateľstva medzi Židmi a Samaritánmi. Urazení Samaritáni preto odišli a neskôr, okolo roku 322 pred Kristom si postavili svoj vlastný chrám na hore Garizim (pri meste Sichem), v ktorom zaviedli obetný kult. Tento chrám však nemal dlhú história, lebo v roku 107 pred Kristom ho vladár a veľkňaz Ján

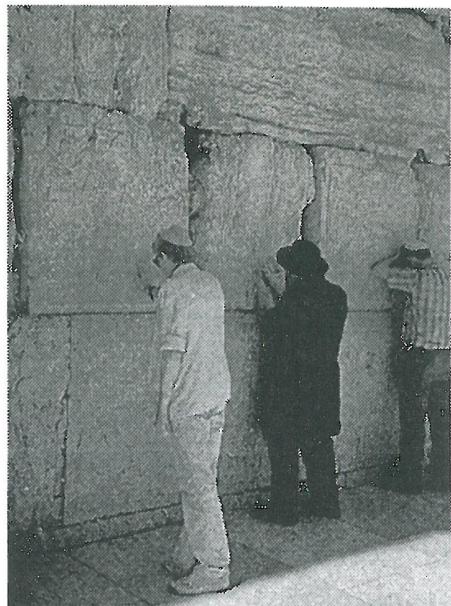
Samaritánsky kňaz

Hirkán zničil. Ale aj napriek tomu sa tento vrch stal ich posvätným miestom až do dnešných čias. Svedčí o tom aj jedna samaritánska synagóga, pochádzajúca zo 4. storočia po Kristovi. Táto synagóga nebola orientovaná smerom k mestu Jeruzalemu (ako to bolo v židovských synagógach), kde sa nachádzal židovský chrám, ale k vrchu Garizím. A tým potvrdzuje posvätný ráz tohto vrchu.

Po stáročia dochádzalo medzi Židmi a Samaritánmi k určitým roztržkam. Tak napr. Židia sa snažili upierať Samaritáno m nárok na Garizím. A naopak, Samaritáni chceli lokalizovať obetovanie Izáka a Jakubov sen na vrch Garizím. Potomkovia týchto Sama-

ritánov, asi 260 osôb, ešte aj dnes žijú v starom biblickom meste Nablus, ktoré sa nachádza na úpätí vrchu Garizím. Ich potomkovia tu každoročne slávia sviatok Paschy. Zvláštnosťou týchto sviatkov je obetný kult, lebo Samaritáni ešte aj dnes prinášajú na tento sviatok obety.

Ked' vidíme príčinu nepriateľstva medzi Židmi a Samaritánmi a pokúsime sa vziať do mentality týchto národov, môžeme lepšie pochopiť aj správanie sa ženy samaritánky, ktorá sa stretla s Ježišom pri Jakubovej studni a ktorá mu položila otázku: "Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?" Avšak Ježiš, ktorý ju poznal ešte pred tým ako ju stretol,

Židia pri Múre nárekov

jej dáva odpoveď na túto, ale aj na tu najchúlostivejšiu otázku, ktorá sa dotýka miesta na ktorom sa mali vtedajší ľudia klaňať Bohu keď hovorí: „Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde“ (Jn 4,23) Týmito slovami chcel Ježiš povedať, že Boh sa neviaže na miesto. On neprebýva len na vrchu Garizím, ako to tvrdili Samaritáni, alebo v Jeruzalemskom chráme ako to hovorili Židia, ale na prvom mieste chce prebývať v našich srdciach a ustavične ich plniť láskou, ktorou je On sám. A táto Láska dala mne a chce dať aj tebe nový život.

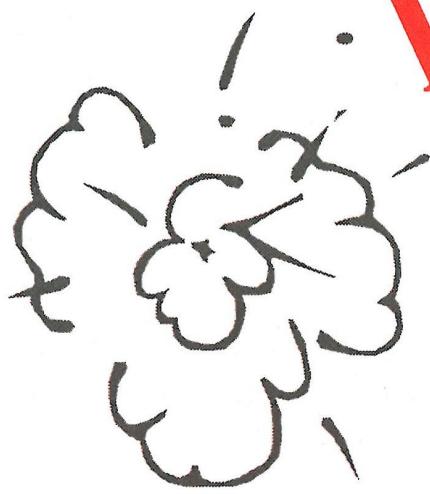
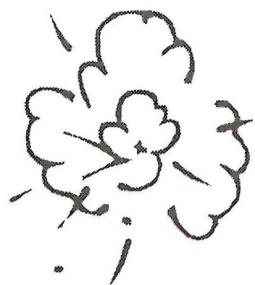

„.... v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba klaňať.“ (Jn 4,20)

br. Jozef Greško

VARÍM...

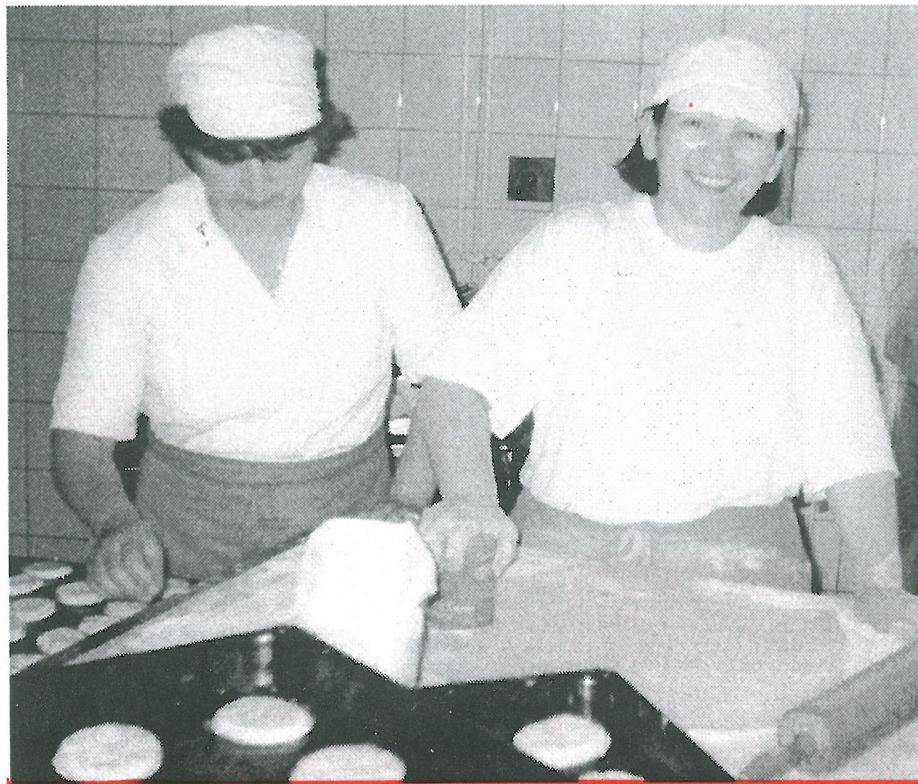
VARÍŠ...

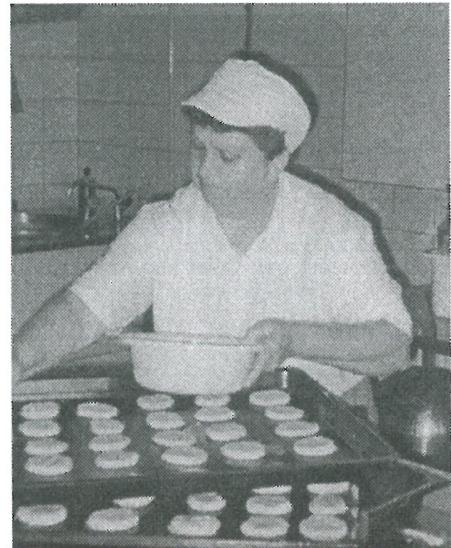
VARÍME...

V tejto časti nášho časopisu by sme vám chceli predstaviť užov a tety, ktorí sa po celý rok starajú o našu bezpečnosť, teplo a žalúdky.

Táto reportáž je dosť netradičná a texty len dokresľujú situáciu pri fotení. Nehľadajte tu mená, tie sme radšej pre „možnú konkurenciu“ neuviedli. Podstatou všetkého je ukázať vám „skrytú stranu“ seminára.

To pozeráte?! Ono to vôbec nie je až také ľahké.
Šup sem, šup tam a to je všetko.

3, 37, 62, 87, 102, 142, ...
Koľko len tí „hladoši“
pojedú?!

Ešte toto vyutierať a bude to v suchu! Myslím, že im dnes mimoriadne chutilo.

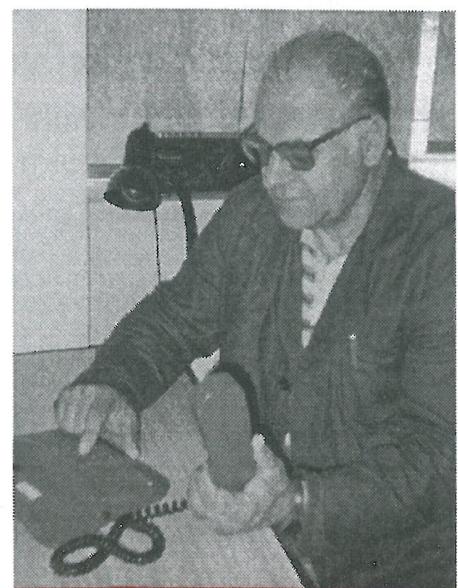
Vpravo: „Čo myslíš? Bude Brazília aj tentoraz majstrom ?“
Odpoveď zľava: „Nevyrušuj! Nechcem šéfovi rozliať kávu.“

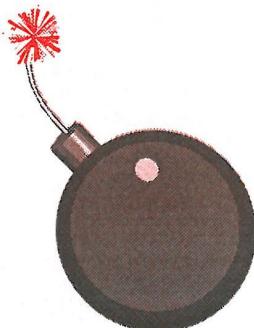
Chlapcom dnes poriadne podkúrim.

„Volali, nevolali ?“ Častá otázka na našich vrátnikov.

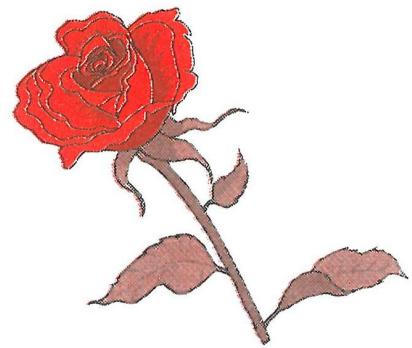

Už len 999-krát a možno mi spoja Biely dom.

„Naša“ Janka čaká na povel od vedľa...
a už naberá chutnú polievočku.

„Dúfam, že aspoň päť minút
nebude na tomto skle žiadens
odtlačok ruky.“

„Viete, tu sa mi akosi dobre
vysáva. Prečo? Lebo Pán je
nado mnou!“

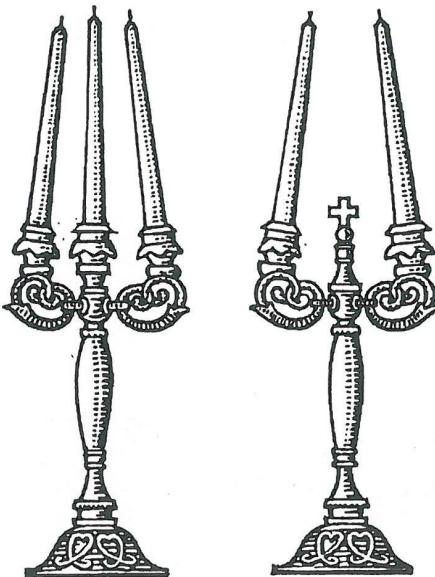
TEOLÓGIA SYMBOLU

Náš svet je bohatý na veľké množstvo rozličných symbolov. Symboliku využíva Cirkev vo všetkých sférach života. My sa v tomto článku zameriame na kresťanskú symboliku.

V kresťanskom symbole sa schádzajú a zjednocujú dve reality: materiálna a duchovná; fyzická (vonkajšok symbolu) a metafyzická (duchovný obsah symbolu). Takáto jednota je možná. Táto jednota nevylučuje ani neuberá z podstaty dvoch svetov - **zmyslového a duchovného**.

Zmyslový – hmotný svet je stvorením Boha. Je blízky a drahý Tvorcovi a jeho jednota s Bohom nie je iba možna, ale aj nevyhnutná. Symbol v kresťanstve činí človeka účastným duchovnej sféry cez sféru materiálneho preto, lebo veci viditeľné ako píše sv. Dionýz Aeropagita – "sú zjavené obrazy neviditeľných vecí.

Viditeľné a neviditeľné je základou dvojdielnosťou – dichotómiou kresťanstva. Pomocou tejto dichotómie – dvojdielnosti sa svet znázorňuje aj v Nicejsko – Carihradskom Vyznaní viery :

Trikirion (najsv. Trojica)
Dikirion (2 prirodzenosti Krista)

"sveta viditeľného a neviditeľného". Táto dvojdielnosť potrebuje prostriedok a týmto prostriedkom je **symbol alebo obraz**.

Symbol je nevyhnutný, lebo slúži na zjavenie Božích tajomstiev, ktoré nemôžu byť opísané alebo zobrazené iným spôsobom. Keď hovoria, že "symbol označuje" alebo "symbol ukazuje" – to definujú symbol veľmi povrchne.

V skutočnosti symbol nie je jednoduchý a nie je všeobecne pochopiteľný. Napríklad: Klúč ukazuje na zámok, pre ktorý je zhodený. Dvere poukazujú na to, že cez ne môžme prejsť

z jednej miestnosti do druhej. Toto sú znaky stabilné – nemenné. Sú to mŕtve znaky. Ukazujú, označujú, ale nie symbolizujú. Symbol sa odlišuje od znaku a alegórie, lebo tie sa môžu ľubovoľne kombinovať a človek im môže dávať ten, alebo iný obsah. Neprerušená súvislosť vonkajšej strany kresťanského symbolu s obsahom milosti, ktorá je potenciálne v symbole obsiahnutá, je pevne vysvetlená na príklade okna. Okno prepúšta svetlo, nemá však nič spoločné s podstatou svetla. No bez svetla už nie je oknom, ale kusom skla a kusom dreva. Aby svetlo preniklo do miestnosti – to sklo a drevo sú nevyhnutné – tak ako je nevyhnutný vonkajšok symbolu. Tak sa aj symbol stáva účastným na milosti – na svetle z duchovného sveta. Takáto súvislosť je v každom cirkevnom symbole. Napríklad symboly hierarchických stupňov u služobníkov oltára: orár, epitrachil, omofor – to nie sú iba tkané látky alebo len "označovatelia milostí", či položenie omofora pri chirotónii /polože-

nie rúk pri vysviacke/, či zdvíhanie orára pri jekténii – to nie sú len činnosti, ktoré iba niečo pripomínajú alebo označujú procesy zo-strojené na to, aby sme sa znakom presvedčili, že svia-tost je vykonaná. Áno, aj to je potrebné vidieť. Ale "iba" to by nezodpovedalo pod-state toho symbolu a nezod-povedalo by to podstate Cirkvi, lebo v Cirkvi nie je a nemôže byť nič bezobsažné a konané iba na úkaz. Cirkevné symboly sú bytostne spojené s milosťou od Boha.

Ked' vyslovujeme termín "svätý prestol" – symbol osobitnej prítomnosti Boha v chráme; svätý omofor, sväté myro, či sväté kňazské rúcha – to sú symboly hie-rarchickej milosti od Boha. Tu rozumieme svätość nie v etickom či mravnom zmysle slova /vedť by bolo predsa nemúdre hovoriť o mravnosti vecí/, ale máme na mysli ich posvätenie a osvietenie svetlom Božej milosti, Božským svetlom. Ked' sa Boh nazýva Svetlom, tak iba preto, že nemôže ostať cudzí pre našu skúse-ność. A toto prijatie svetla na základe skúsenosti je samo o sebe svetlom. Aj na utier-ni vo Veľkom chválospeve spievame: "... a v tvojom

svetle uzrieme svetlo..." .

Pozrime sa ako nás zjed-nocuje s nedeliteľným du-chovným Božím svetom symbol kadenia. Kňaz ale-bo biskup sa pred každým kadením modlí: "Kadidlo ti prinášame, Kriste Bože, ..., zošli nám milosť svojho Pre-svätého Ducha." Vidíme, že empirické – skúsenostné sa tu stáva už nie tým skúse-nostným, ale takým, čo sa nám zjavuje, čo sa nám od-niekial dáva. Takže už to nie je to čo získavam skúsenos-tou pri kadení, ale to, čo po-chádza zo sféry duchovnej a to práve milosťou Presvä-tého Božieho Ducha.

Dym tymiánu z kadidla je zja-vením sa tu a te-raz – je častou neba na zemi, častou oblaku, ktorý zostúpil, aby sa dotkol Zeme. A aj preto my tu na zemi už môžme zájsť do nebeských hĺbok už nie po verti-kále, ale po ho-rizontále. Ináč povedané – vstu-pujúc do oblaku tymiánové-ho dymu my ľudia pri nepatrnom premiestnení sa a pri najmenšom úsilí koná-me výstup do nesmiernych

nebeských výšok. Tymiáno-vý oblak je prostriedkom – symbolom a prostredím, ktoré dovoľuje vzájomné zblíženie duchovných sín nebeského sveta a bytí toho-to sveta.

Na prijatie ľubovoľného cirkevného symbolu je po-trebná viera. Symbol je aj znamením požadujúcim od človeka vieri a vernosť Bohu, ktorá je ľudskou od-povedou na jeho vernosť človeku. Takáto viera pred-pokladá živý kontakt toho, ktorý prijíma symbol s tým, čo je v symbole obsiahnu-té. Symbol vždy mlčí pri ra-cionálnom prístupe k nemu. Mlčí aj pri pasívnom pohľa-de na neho. Pri takomto prí-stupe či pohľade naň je aj bohoslužobná symbolika iba vonkajším efektom.

Krestanský symbol ne-môžno dešifrovať úsilím rozumu. On zjavuje a prejavuje svoju silu iba pri "hmotnom" dotyku s du-chovným svetom, len cez vieri, ktorá je dôkazom toho, čo nevidíme /Hebr 11,1/ a ktorá nám pomáha odlíšiť praktickú realitu od reality duchovnej.

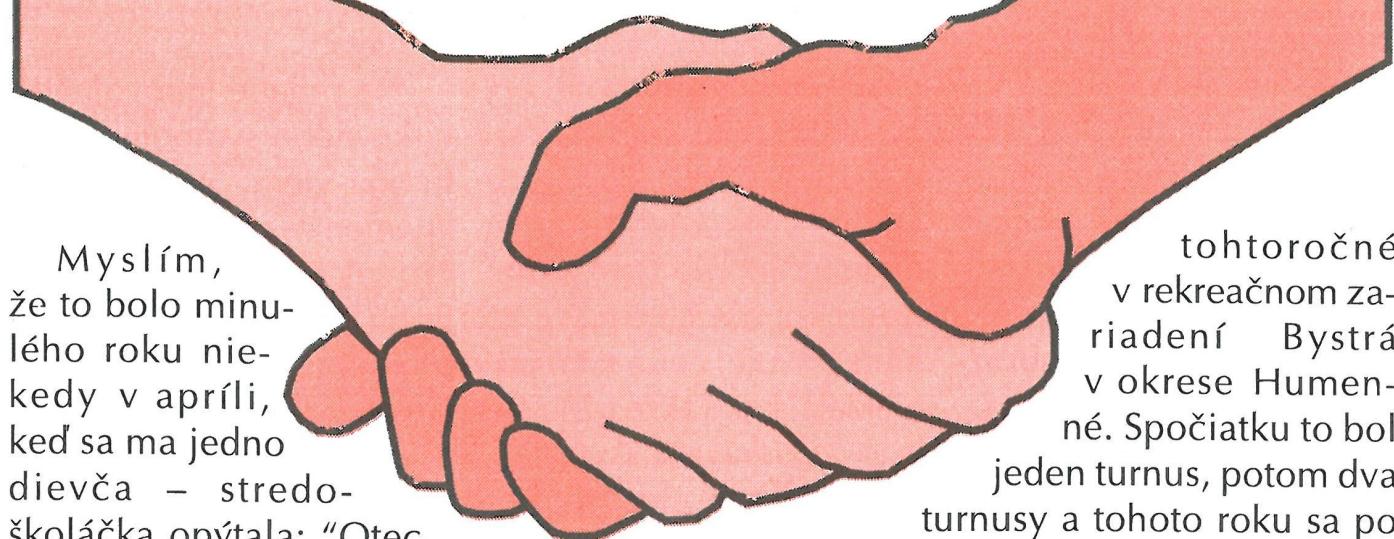

Kadidlo

o. P. Florenský
a doc. M. Ivanov

preložil L. Petričko

Bystrá 98

Myslím, že to bolo minulého roku niekedy v apríli, keď sa ma jedno dievča – stredoskoláčka opýtala: "Otec

Lubo, bude tohto roku stretnutie mládeže? A kedy? V akom termíne?" Hovorím jej: "Bude, všetko sa ešte dozvieš..." Ale ona pokračovala: "Lenže ja to potrebujem vedieť teraz, lebo už teraz sa mi ponúka program na prázdniny a chcem si ho zriadit, aby som pred všetkým mohla íst na Bystrú. Celý program na prázdniny chcem odvŕať od termínu Bystrej... Lebo každý rok cez prázdniny je toto stretnutie pre mňa hlavným najkrajším programom." Veľmi ma potešili tieto slová a znova ma presvedčili, že Pán v našej cirkvi požehnal nádherné dielo – stretnutie gréckokatolíckej mládeže.

Tohto roku bude už 7. ročník Stretnutia gréckokatolíckej mládeže – Bystrá '98. Prvé stretnutie bolo na brehoch Ružínskej priehrady v Košických Hámroch v roku 1992. Ďalšie tri boli v nasledujúcich rokoch v Škole v prírode v Juskovej Voli a predchádzajúce dve a

tohtoročné v rekreačnom zariadení Bystrá v okrese Humenné. Spočiatku to bol jeden turnus, potom dva turnusy a tohto roku sa po prvýkrát uskutočnia tri turnusy, čo svedčí o tom, že záujemcov o tieto stretnutia je stále viac.

Stretnutie každoročne organizuje Pastoračná komisia – Komisia pre duchovnú obnovu. Téma stretnutia každý rok súvisí s téhou duchovnej obnovy pred Veľkým jubileom 2000, čím sa zvýrazňuje, že mladí ľudia kráčajú v ústrety tretiemu tisícročiu uprostred Cirkvi. Tému rozoberajú kňazi a rehoľné sestry a potom nad ňou chlapci a dievčatá uvažujú v malých skupinkách pod vedením animátorov, ktorími sú rehoľné sestry, bohoslovci a laickí študenti teológie. Každý deň takéhoto stretnutia je plný spevu a radosti. Samozrejme, že nesmie chýbať šport a kultúrny program, tiež voľné chvíle a večer ozveny na prežitý deň, z ktorých niektoré sú skutočnými svedectvami. Vrcholom každého dňa je Božská liturgia. Na každé stretnutia k nám vždy prídu aj naši otcovia biskupi.

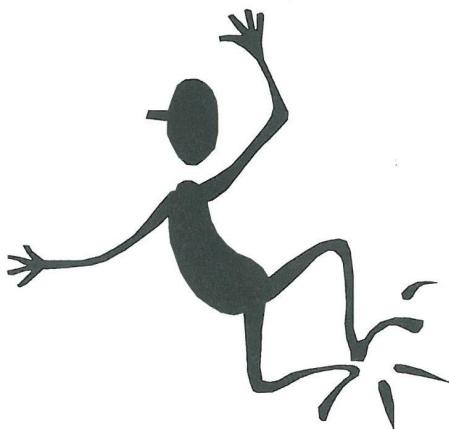
Pretože tento rok v príprave na Veľké jubileum 2000 je zasvätený Svätému Duchu, aj téma tohtoročného stretnutia je:

"Svätý Duch vás naučí všetko!"

/Jn 14,26/

Podtémky na každý deň sú:

1. Svätý Duch nás naučí poznat pravdu o sebe.
2. Svätý Duch nás naučí poznat pravdu o Bohu.
3. Svätý Duch nás naučí vydávať svedectvo.

Jednotlivé turnusy tohto roku budú v týchto termínoch:

1. turnus: 11.8. – 15.8. 1998 /14-15 rokov/ - 720,- Sk
2. turnus: 17.8. – 21. 8. 1998 /16 rokov a viac/ - 720 ,- Sk
3. turnus: 21.8. – 24. 8. 1998 /10-13 rokov/ - 550,- Sk

Cieľom stretnutia je, aby naša mládež zažila radosť s Kristom uprostred, aby hodnotne prežili prázdniny. Je to príprava na odpusty v Ľutine a Klokočove. Verím, že toto stretnutie dá mnohým chlapcom a dievčatám odpovede na mnohé ich otázky a že im pomôže v problémoch, ktoré prípadne majú. Niektorým možno pomôže v celoživotnej orientácii, v príprave na život v kresťanskom manželstve i v iných životných povolaniach, vo vydávaní svedectva o Kristovi v tomto svete.

Ked' som v roku 1992 pozýval mládež zo svojej farnosti na prvý ročník stretnutia, musel som niektorých priam prehovárať a presviedčať. Ale to iba prvý rok. Potom, keď tam zažili čosi krásne, v nasledujúcich rokoch už oni sami pozývali ďalších. Myslím, že takmer z každej farnosti už niekto zažil krásu týchto stretnutí. Prosím Vás, pozvite ďalších. A možno u mnohých chlapcov a dievčat aj tohto roku sa tých pári dní v rekreačnom zariadení Bystrá zaradí medzi tie najkrajšie chvíle prázdnin.

za Pastoračnú komisiu – Komisiu pre duchovnú obnovu o. Ľubomír Petrík

2000

Veľké jubileum

V očakávaní Veľkého jubilea

Pred 2000 rokmi sa odohrala pre dejiny ľudstva rozhodujúca udalosť. V plnosti času Boh poslal na svet milovaného Syna /por. Gal 4,4/. Sv. evanelistu Ján celú hĺbku tohto tajomstva vyjadril slovami: "Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život." /Jn 3,16/

Túto významnú udalosť, ktorú Cirkev označuje ako Veľké jubileum roku 2000, si onedlho pripomenieme. Bude spomienkou na najväčšiu udalosť ľudských dejín, na vtelenie Božieho Syna. Boh sa stal človekom a narodil sa z Márie Panny.

Sväty Otec Ján Pavol II. Sa už od začiatku svojho pontifikátu snaží pripomínať všetkým význam tohto jubilea a pozýva celé spoločenstvo, aby sa na to vážne pripravilo.

Už v prvej svojej encyklike *Vykupiteľ človeka* /1979/ hned v úvode vysvetluje, že toto jubileum "nám pripomenie a zvláštnym spôsobom obnoví vedomie tej základnej pravdy viery, ktorú sv. Ján vyjadril na začiatku svojho evanjelia: "A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami."

Jeho apoštolský list *Tertio Millenio adveniente* /Blížiace sa tretie tisícročie/, ktorý vydal s dátumom 10. 11. 1994 a ktorý adresoval biskupom, kňazom a veriacim, je výzvou všetkým k radosti zo spásy k vytvoreniu podmienok, aby sa spásonosné sily mohli dostať ku každému /TMA, 16/. Je akousi metodickou príručkou, ktorú by sme mali premeditovať všetci. V nej nám Svätý Otec pripomína, že Ježiš Kristus je jediným prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi a že niet pod nebom iného mena, v ktorom máme byť spasení /por. Sk 4,12/.

"Každé jubileum v dejinách Cirkvi pripravuje Božia prozretelenosť. To platí aj pre Veľké jubileum 2000. V tomto presvedčení pozeráme aj dnes s pocitom vďačnosti, ale aj zodpovednosti na to, čo sa stalo v dejinách ľudstva od Kristovho narodenia a to predovšetkým na udalosti medzi rokom 1000 a rokom 2000. Celkom zvláštnym spôsobom upierame svoj zrak viery na toto naše storočie a hľadáme v ňom to, čo poskytuje svedectvo nielen o dejinách človeka, ale aj o Božom zásahu do ľudských udalostí. " /TMA, 17/

Príprava na toto Veľké jubileum roku 2000 sa už začala. Po tzv. predprípravnej fáze, ktorej cieľom bolo pomôcť oživiť v kresťanskom ľude vedomie hodnoty a význam, aký má toto jubileum v ľudských dejinách, nastúpila vlastná prípravná fáza. Prebieha v časovom rozpätí troch rokov – od roku 1997 do roku 1999.

Rok 1997 – rok Ježiša Krista. Bol uvažovaním o Kristovi, o Slove Otca, ktoré sa pôsobením Svätého Ducha stalo človekom /TMA, 40/.

Rok 1998 – rok Svätého Ducha. Je to rok uvažovania o Svätom Duchu a jeho posväcujúcej prítomnosti v spoločenstve Kristových učeníkov /TMA, 44/.

Rok 1999 – rok Boha Otca. Je to tretí a posledný prípravný rok a bude mať za úlohu rozšíriť horizont veriacoho človeka podľa samotnej Kristovej perspektívy. Perspektívy "Otca, ktorý je na nebesiach", ktorý ho poslal a ku ktorému sa vrátil /TMA, 49/.

Pre dôležitosť, akú Svätý Otec Ján Pavol II. Pripisuje Veľkému jubileu roku 2000, je aj ním schválené "logo", ktoré je oficiálnym symbolom tohto jubilea. Autorom tohto "loga" je 22-ročná študentka umenia u blízkosti Perugie, Emanuela Rocchi. Aj týmto je dodaná oficiálnosť tohto významného jubilea.

Pokiaľ ide o prípravu tohto jubilea, "každý je pozvaný urobiť, čo je v jeho moci, aby sa nezanedbala veľká výzva roku 2000, s ktorým je určite spojená zvláštna Pánova milosť pre Cirkev a celé ľudstvo" /TMA, 55/. Je to želanie Svätého Otca, aby tieto posledné tri roky nášho tisícročia mali charakter trojročných duchovných cvičení pre celú Cirkev.

Sme v druhom roku duchovnej prípravy na Jubilejný rok 2000, ktorý je rokom Svätého Ducha. Jeho pôsobením apoštoli vyznávali jednotu a boli naplnení Božou silou. Je tu príhodný čas, keďže sme v období sviatku Zoslania Svätého Ducha. Čo chce Svätý Duch povedať nám, ktorí žijeme na sklonku 20. Storočia? Čo chce povedať našej súčanosti?

Jubileum roku 2000 je teda takto príležitostou pre všetkých na rasto a posilnenie sa vo viere. Všetky farské spoločenstvá, rozličné hnutia a skupiny, ako aj jednotliví veriaci si musia uvedomiť, že viera nie je len faktom minulosti, ale skutočnosťou a živou realitou, ktorá neustále provokuje generácie k hlbšiemu nasledovaniu Ježiša Krista.

"Duchu Stvoriteľ, tajomný stvárnovateľ Božieho kráľovstva, mocou Tvojich svätých darov ved Cirkev k odváznemu prekroceniu prahu nového tisícročia, aby budúcim generáciám priniesla svetlo Božieho posolstva spásy..." /Ján Pavol II.: Modlitba pre 2. rok prípravy na Veľké jubileum 2000/.

o. Mgr. František Dancák

Rádio Lumen

Nová forma ohlasovania Evanjelia

Rádio Lumen nie je v Cirkvi nič nové. Je to pokračovanie ohlašovania Radostnej zvesti Ježišom Kristom a jeho apoštolom. Nové je iba požitie rozhlasovej technológie, ktorá je prostriedkom na dosiahnutie evanjelizačných cieľov. Pravidlá týchto "nových foriem" sú určené v konciliovom dokumente INTER MIRIFICA a pastorálnych inštrukciách Svätého stolca COMMUNIO et PROGRESIO a AETATIS NOVAE.

Cielom Rádia Lumen je predstaviť poslucháčovi inú alternatívu života a šťastie, než ktorá mu je klasickými masmédiami ponúkaná. Rádio Lumen vysvetluje, že človek má byť spokojný s tým, čo má (chudobný v duchu), kto hľadá šťastie v tichu svojej rodiny, kto túži po spravodlivosti v sebe i vo svete a bojuje za ňu aj za cenu veľkých obeti, kto si nezataží srdce sexuálnou žiadostivosťou, ale je otvorený celostnej láske, kto prináša do svojho okolia pokoj prameniaci z čistého svedomia a nezištnnej lásky k blížnemu (Mt 5,3-10). Dávať poslucháčovi nádej, že ich život má zmysel (tj. šírenie "kultúry života" oproti "kultúry smrti"). Najväčší zmysel je pravda v smerovaní k Bohu, čo sa síce jasne ukazuje, ale veľa sa o tom nemusí hovoriť.

Evanjelizácia, ktorú Rádio chce vykonávať, to teda nie je priame obracanie

, je to skôr vytvorenie predpokladov pre prijatie viery (preambula fidei). Na prvom mieste je podanie pozitívneho obrazu Cirkvi (mnohí dnes neprijímací evanjelium kvôli zlej predstave o Cirkvi, alebo hovoria "Kristus áno, Cirkev nie"). Na druhom mieste je nenápadné presadzovanie kresťanského pozadia hodnôt do života človeka.

Hlavnou skupinou, ktorých chce Rádio osloviť sú ľudia vo veku od 30-50 rokov. Z hľadiska sociológie náboženstva tvoria cieľovú skupinu tzv. Paschantés (sviatočníci), čiže ľudia nie pravidelne navštevujúci bohoslužby, ale súčasne nemajú odmietavý postoj voči kresťanstvu.

Rádia Lumen chce hovoriť rečou zrozumiteľnou a prístupnou pre všetkých, nie liturgickou a "farárskou". Hudba tvorí asi 70 % vysielacieho času a je viac menej len omáčkou pre poslucháčov, ale i táto omáčka musí byť však chutná, ktorá pritiahe poslucháča. Hudba je prispôsobená hlavnej cieľovej skupine. Je to prevažne staršia populárna hudba. Medzi hranými piesňami však nechýba kvalitná "gospelová", teda kresťanská populárna slovenská a zahraničná hudba.

Nech Pán žehná toto dielo, aby sa ohlasovalo Vzkriesenie nášho Pána Ježiša Krista.

spracoval br. Michal

Zasmiejte sa...

Zasmiejte sa...

Zasmiejte sa...

Idú dve piškóty po ceste,
jednu prejde nákladné
auto. Druhá sa jej pýta:
-Prečo sa mrvíš?

* * * * *

Dvaja policajti na púšti.
Uvidia ľavu.

Mladší povie ľútostivo:
- Pozri, ako zbili toho
chudáka koňa!

* * * * *

Telefón na polícii:
Dežo má v dreve ukrytý
heroín!

Telefón Dežovi:
- Dežo, pamäťaš na tých,
čo ti minulého roku
porýlovali záhradu ?
- Hej a čo s nimi ?
- Toho roku ti prídu
posekať drevo.

* * * * *

Príde Slovák v Anglicku k
zubárovi. Nevie po
anglicky, a tak s veľkou
bolestou iba ukáže na Zub
a povie: -Tu !

Zubár : - One, two.

Slovák: - Ne tu ale ten!

Zubár: - Three, four, five,
six .... ten.

* * * * *

V mestečku prejde auto
križovatku na červenú a
zastaví ho policajt.

- Máte pravdu, - bráni sa
vodič, - ale som kňaz a
ponáhľam sa k umie-
rajúcej starenke.

Policajt kývne rukou, aby
pokračoval. O niekoľko
dní to isté auto znova
prejde križovatku na
červenú a opäť ho zastaví
ten istý policajt. Pristúpi
k vozidlu, salutuje a

zdvorilo sa pýta vodiča:
- Tak čo? Starenka ešte
neumrela?

* * * * *

- O čom sa hádajú štyria
policajti v aute?
- ???

- Kto si sadne k oknu.

* * * * *

- Prečo sa ohýba doska
pod policajtom?
- Lebo múdrejší ustúpi.

* * * * *

- Pane vy ste osol.
- O čom?

Vyzrebovanie

Správne odpovede kvízu č. 2/98:1c, 2a, 3a, 4b

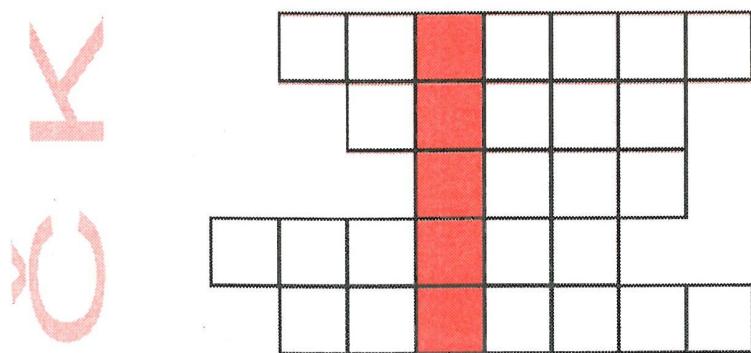
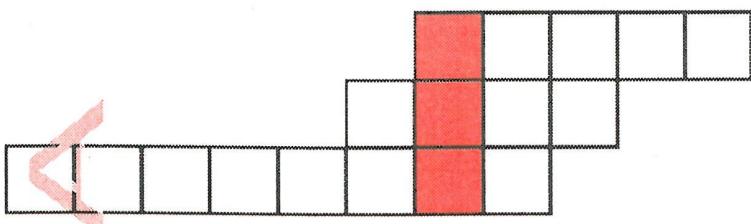
Správne znenie tajničky: Vstaň Bože a súd zem

Výhercovia kníh Synaxár, A znova žijeme:

Dana Hrabčáková, Kurov 29

manželia Martin a Zlatica Onisikovi, Novosad

Monika Stebnická, Medzilaborce

- Z**
1. Predposledný syn patriarchu Jakuba
2. Teplý nápoj čiernej farby
3. Susediaca krajina smerom na východ
4. To, čo si obúvame
5. Apoštol národov
6. V liturgii Malý a Veľký...
7. Noe a ...
8. Lúbit inak
9. Rímska číslica dva
- A**

T Odpovede na kvízové otázky a vylúštenie krížovky zasielajte na adresu redakcie **do konca septembra 1998** na priloženom korešpondenčnom lístku.

Zároveň uvítame vaše námety na spestrenie našej obsahovej stránky, postrehy a príbehy zo života vašej komunity, zboru, či skupiny.

Prameň - časopis gréckokatolíckych bohoslovcov vydáva Spolok biskupa Petra Pavla Gojdíča v Prešove. Registračné číslo: OÚ - XI/17/93. Šéfredaktor: Tomáš Muszka. Redakčná rada: Miroslav Macko, Matúš Marcin, Daniel Dzurovčín, Slavomír Palfi. Grafická úprava: Vojtech Boháč ml., Vladimír Starosta. Adresa redakcie: Prameň, P.O.Box 212, Sládkovičova ul. 23, 080 01 Prešov. Telefón: 091/721 277-8, Fax: 091/733 840. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Podávanie novinových zásielok povolené VRP Košice, č.j. 1176-PTP-1994 zo dňa 19.4.1994. Litografie: OPAL spol. s r.o., Prešov. Tlač: Tlačiareň Juraj Kušnír, združenie podnikateľov, Sabinovská 117, Prešov. Väzba: Vydavateľstvo Michala Vaška, Ružová 22, 080 01 Prešov.

VĎAKA ZA PODPORU

KVÍZ

1. S ktorým z našich predstavených bol urobený rozhovor v tomto čísle Prameňa?

- a) o. vicerektorm
- b) o. rektorm
- c) o. špirituálom

2. Ktorý hráč vsielil rozhodujúci gól v penaltovom rozstrele vo finále futbalového turnaja?

- a) Demo
- b) Demko
- c) Demčík

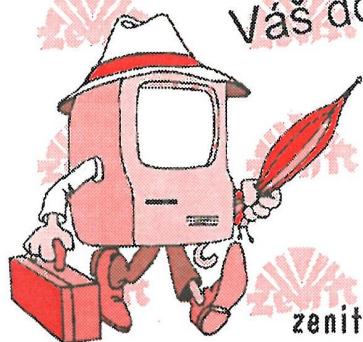
3. Ako sa volá posvätný vrch Samaritanov?

- a) Ebal
- b) Garizim
- c) Hermon

4. Čo je to omofor?

- a) názov pre staroslovienský liturgikón z 18. storočia
- b) pokrývka hlavy biskupa počas slávnostnej svätej liturgie, tzv. archierejskej
- c) Široký pás, ktorý sa kladie navrch všetkých bohoslužobných rúch biskupa

NOVÉ SLUŽBY

Budovateľská 16
064 01 Stará Ľubovňa
tel. 0963/(3)242 25

výpočtovej a kancelárskej techniky
ekonomickeho softwaru firmy MRP
kancelárskych a školských potrieb
značkových hodiniek **CASIO**

zenit - partner, na ktorého sa môžete spoľahnúť

INTERNET cez SKnet

Ing. Ján Dopiřiak

daňový poradca
audítor
ekonomický, účtovný
a organizačný poradca

Stará Ľubovňa
Budovateľská 16

tel./fax: 0963/249 80
mobil: 0903/602 748

K prichádzajúcim dňom prázdnin a dovoleniek Ti
prajeme najmä veľa Božích milostí, aby si tento čas
neprežil zbytočne, aby to bol požehnaný čas, plný
radosti, pokoja a lásky.

Nech Ti dobratívý Boh dá to, po čom túži Tvoje srdce!
Ak budeš mať chut' sa s nami podeliť o to, čo si zažil s
Bohom počas prázdnin, napíš. Už teraz sa všetci na to
tešíme!

Redakcia

**Pane, nás Vládca, aké vznešené
je tvoje meno na celej zemi!
Tvoja veleba sa vznáša nad nebesia.**

(Ž 8,2)